Deo optimo max. uni & trino, Virgini Deiparæ, & ſancto Lucæ orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA.

1439

Quodlibetariis diſputationibus manè diſcutienda in Scholis Medicorum, die Jovis 25. Januarii.

M. PHILIPPO IGNATIO SAVE, Doctore Medico, Præſide.

An viventia ex ovo?

OMNIA ex ovo fieri credidit antiquitas, non heroicis modò temporibus, ſed & Philoſophicis, etiam ante Ariſtotelem qui arboribus ova tribuit ex Empedocle, & inſectis ovi ſpeciem, & quadrupedibus fœturam ovi teſtâ exuti ſimilem, ab Hippocrate edoctus, qui & in muliere abortiente ovum agnovit. Ovum eſt id omne ex cujus parte fœtura fit, ex alterâ alitur. Quæ definitio omnium viventium initiis convenit. Ovorum exemplar vulgatiſſimum, id quod eſt avium. Nec minus habentur ova, quæ ſunt piſcium & inſectorum. ſeminibus arborum omnibus ineſt plantula, multis pulpa, quâ nutriatur; omnibus folia primigenia, radiculis & cauliculo germinanti ſuccum, quo turgent, refundentia: hæc autem omnia vel teſtis incluſa vel ſecundis, quid aliud ſunt quàm ovum? cùm præſertim arbores ex Ariſtotele utriuſque ſexûs ſymbolas habeant, vim ſcilicet maſculam, feminineque materiam. Ova quis deneget piſcibus ſquammoſis, cartilagineis, teſtâ, putamine, corio molli, duro, tectis; niſi forte cetaceos excludat? nec minùs ſua ſunt cetaceis ova quàm cæteris piſcibus, cùm eorum eadem ſit conditio, quæ quadrupedum oviparorum, quibus nec ipſe negavit Ariſtoteles.

QUIS igitur neget de Homine? cujus primordia parteſque, è quibus contexitur, iiſdem planè quàm cæterorum animantium legibus tenentur: nec mirum, corpus hominis qui animâ rationis participe, reliquis animantibus tantummodò antecellit, iiſdem ex elementis cum cæteris animantibus, ſimilibuſque partibus integrantibus compoſitum, iiſdem quoque mutationibus, iiſdemque impulſionibus ſivè ab alimentis ſivè ab elementis oppoſitum ſit, neceſſe eſt. Partes hæ in omni animantium genere ſolidæ ſunt & fluidæ; utrarumque rum in homine, tum in brutis par nexus, conſenſus idem, & organa ad nutritionem & generationem ſpectantia uſûs ratione ſimilia. Nec enim corpore perfectior eſt cæteris aut imperfectior: nil à ſummo artifice imperfectè aut condium imperfectum; nullum ullo perfectius ad uſus proptios. Animalcula quæque minima in ſuo genere, ſuaque ſpecie perfecta ſunt, & ſi ſpectanda parvitas, videntur potiùs perfectiora, magis admiranda, digitoque divini artificis digniora, quò minora. Communis animantium omnium exitus, mors, eorumque diſſolutio ſivè interitus ab iiſdem plane cauſis pendens, prorsùs eſt eadem; atque ut partes ſimilibus initiis efformantur, ſic & in eadem reſolvuntur elementa.

COMPOSITIONIS principia non ſunt ſemen maſculinum & ſanguis menſtruus, (hic quidem in mulieribus ſingulis circiter menſibus, quandiu ſanæ ſunt, & utero valent concipere, è ſinu muliebri prodit: ſed ad generationem & conceptionem per ſe inutilis & velut excrementum foràs ablegandus) nec utriuſque parentis genituræ in utero, ut in campo fertili atque fœcundo commixtæ. Nihil in utero cujuſcumque tandem generis fœmellarum primis à conceptione diebus repetitut: nec in eo licèt certò conceperint, ulla fœcundationis ſigna ſeſe offerunt. Semen quidem maſculinum, potiſſimùm in homine & quadrupedibus plerúmque uſque in uteri cavitatem penetrat; non tamen ut illic ſemini muliebri commiſceatur; nullum enim intùs ſemen ejaculantur fœmellæ, nihil è teſticulis in uterum tempore congreſſûs emittitur. In his vaſa ſemen deferentia & ejaculantia, virilibus reſpondentia ſi uſtrà quæſieris Nec parùm differunt maſculini teſticuli à fœmininis: in illis enim glandulóſa & vaſculóſa ſunt organa, quorum tubuli ſpeciali diametro donati, copioſum ſincerumque ſemen ab alluente jugirer per arterias ſanguine ſecernunt; fœminini teſticuli nequaquàm glanduloſi aut vaſculoſi è membranis & villis contexti, ſed multis veſiculis circumſcriptis & orbicularibus, & liquore turgidis toti conſtant. Liquor qui undique in vulvam tempore congreſſûs depluit, ſemen non eſt, in uterum non penetrat, nec à teſticulis prodit: at liquori qui è marium proſtatis dimanat ſimilis, & eidem in fœmellis uſui comparatus, è lacunis & glandulis conglomeratis vulvam undique & urethram ambientibus, in vulvam erumpit. Incaſùm igitur prima conceptionis ſigna, primaque furuti fœtûs rudimenta in mulierum aut fœmellarum utero, vel alibi quam in earum teſticulis quæſieris. Paucis à conceptione diebus, una aut plures è teſtium veſiculis ampliantur & rubeſcunt, tandemque grandiores factæ, teſticuli tunicam in eâ parte, quæ cujuſque veſiculæ centro reſpondet, perforatam penetrant & velut fructus ab arbore maturi, decidunt. Hæ veſiculæ non ſunt hydatides aut corpora inibi præter naturam genita; in omnium paſsìm fœmellarum quinimò & mulierum teſticulis reperiuntur: & quoniam eaſdem planè mutationes ſubeunt, quas veſiculæ in volatilium (quæ omnium conſenſu ex ovo producuntur & ea-propter ovipara dicuntur) racemo obſervatæ, & reliqua in his & illis organa generationis analoga ſunt & ſimilia, hæ veſiculæ non immeritò in utroque genere, oviparo ſcilicet & vivipato, ejuſdem planè indolis, ejuſdemque naturæ aſſeruntur.

ORGANA generationi dicata in matibus paſsìm omnibus, binæ ſunt glandulæ foris pendulæ, aut ipſo abdomine aut abdominis tegumentis concluſæ, ſecretam à ſanguine genituram, per vaſa defetentia proximè, aut in quibuſdam animalibus & Homine, mediis veſiculis ſincero ſemini aſſervando, ſimul & ſpeciali humori ſecernendo, ſeminíque permiſcendo dicatis, in vaſa ejaculantia depromentes. Licet generationis organa fœmellarum oviparatum & vivipararum, non ſecùs ac marium, prorsùs analoga ſint, reperianturque in utroque genere vagina, uterus, uteri tubæ, & veſiculæ orbiculares liquore turgidæ, nonnihil tamen inter haſce partes intercedit diſcriminis. Veſiculæ quippè in gallinâ & cæteris volatilibus, non continentur in binis corporibus, quæ eorum teſticuli vocentur, nec binæ ſunt ut in homine & quadrupedibus tubæ; quamvis nihilominùs uterus in muliere non ſecùs ac volatilibus, ſimplex ſit & indiviſus; at unâ eâdemque membranâ in regione lumbari ſitâ concluſæ & conglomeratæ, omnique vaſorum genere laxè intertextæ velati racemum conſtituunt, quem nonnulli ſuperiorem avium uterum, rectiùs autem alii ovarium nominarunt. Licet hunc racemum ab ovo, ovarium nuncuparint; quæ tamen in eo continentur veſiculæ ſine albumine & teſtâ deprehenduntur, nec idcircò eis ovi nomen denegandum. Harum enim quæ galli ſemine fœcundatæ ſunt, jam in ſeſe continent omnia, è quibus accedente incubatione, aut alio blando calore, fœtus numeris omnibus abſolutus fingatur & efformetur. Quinimò tantùm abeſt, ut eis ovi nomen non concedamus, quin potiùs & ovi cicatriculæ ſive oculo tribuamus, eamque omnem ovi indolem & naturam in ſeſe complecti aſſeramus. Ovum quidem à gallinâ enixum conſtat cicatriculâ, vitello, chalazis, albumine, tunicis cuique liquori propriis, teſtâ, & aëre; verùm hæc præter unam cicatriculam de ovi naturâ non ſunt; in eorum tantummodò animantium ovis reperiuntur, quæ intrà ſe, ea non fovent, & in quibus neceſſe eſt, non modò quæ ad fœtûs formationem requirruntur contineri, ſed & omnia quæ ad ejus nutritionem donec teſtâ excludatur. Vitellus igirur & albumen uni fœtûs nutritioni, nullatenùs autem ejus formationi dicantur. Aër vicem elateris quo automatum motus perpetuantur, vicemque materni cordis ſanguinem aut potiùs chylum in homine & quadrupedibus in placentæ radices impellentis gerens, ſenſìm vitellum & albumen comprimit & adigit in radices pulli umbilicales. mutationes autem, quæ pulli formationem præcedunt aut concomitantur in unâ cicatriculâ obſervantur: Hæc enim cùm à gallinæ incubantis fotu ad pullulationem properat, dilatatur illicò & explicatur, in ipsâque tertio circiter incubationis die punctum ſanguineum micans & ſaliens, principium cordis, deprehenditur, ſequentibuſque diebus ex colliquamento in quo anteà nulla aut exigua fœtûs veſtigia, pedetentìm omnes pulli partes efſinguntur. Veſiculæ igitur, quæ in volatilium racemo conſpiciuntur, ratione cicatriculæ quàm in ſuperficie ſuâ incluſam continent, genuina ſunt ova. Etſi verò volatilia potiſſimùmque gallina, quandoque ſine mare ova pariant, ſubventanea & infœcunda, attamen in pleriſque volatilibus veſiculæ in ovario concluſæ illic inertes & otioſæ degunt, donec ſemine maſculino aſpetſæ, excuſſo veluti veterno, & ut à blandiente ſole mandata terræ ſemina intumeſcunt, & ab ovario ſuperſtite calyculo per oviductum in uterum albumine, & poſtmodùm in reliquo tranſitu teſtâ contegendæ, labuntur.

CUM igitur liquidò conſtet cicatriculam, omnem ovi indolem in ſeſe complecti, & omnes pati mutationes quæ ad pulli formationem ſpectant, quidni veſiculæ, quæ in muliere, & fœmellarum quadrupedum teſticulis continentur, mole quantumvis exiguæ, quæ à maris ſemine non aliter quàm volatilium rubeſcunt, intumeſcunt, à teſticulis per tubas in uterum decidunt, quidni, inquam, mulierum & quadrupedum habeantur ova, teſticuli earum ovaria, & uteri tubæ oviductus? Nec his veſiculis à teſticulis ſeu ovariis decidentibus, ullatenùs obſtat tubarum anguſtia & earum libera in abdomine fluctuatio; hæc utraque multò major eſt in volatilibus, in quibus ratum inconcuſſumque manet, vitellos ab ovario deciduos, ab oviductu ſuſcipi & ope fibrarum quibus cingitur motricium, ſenſim in uteri cavitatem protrudi. Longè major eſt proportio ovi muliebris aut quadrupedum ad uteri tubas, quàm in volatilibus vitelli ad oviductum. Oviductus in his ovario nuſquàm annexus, liberè in abdomine hùc illùcque fluctuat. In homine verò & quadrupedibus tubarum expanſio per unam aut alteram laciniam teſticulo connexa, parùm ab eo recedere ac divagari poteſt. Oviductus denique in pleriſque volatilibus undique indiviſus; in homine autem & quadrupedibus tubarum expanſio in varias hinc indè lacinias diviſa ac quodammodò lacera, longè faciliùs congreſſûs tempore, aut forſitan aliquot à conceptione, id eſt, ab ovi fœcundatione diebus, teſticulo applicari poteſt, eumque amplecti. Hincque fit ut in cadaverum ſectionibus quandoque ei præter naturam undique continua & connexa occurrat; obortis ſcilicet inflammatione vel ulcere, eo tempore quo tuba teſticulum ſeu ovarium amplectitur. Cùm itaque ovum ab ovario decidens, non niſi tubarum interventu in uteri cavitatem penetrare poſſit, quid mirum ſi quandoque in homine conceptus, immò ſi quandoque fœtus teſticulis reperiatur adhærens? ut paucis abhinc menſibus hìc Pariſiis obſervatum, in quo dentes, crines, & oculorum alter, non modò ſinè microſcopio videri; ſed & manibus contrectari poterant. Quid, inquam, mirandum, ſi non raró fœtus numeris omnibus abſolutus in abdomine aut uteri tubis reperiatur? ova enim ab ovario decidua in limine tubarum hærentia, atque hìc radices agentia, creſcunt in fœtus perfectos, atque proptio pondere excidunt dùm maturuere, & in abdominis cavo conſiſtunt, nunquàm ejicienda. Idem evenit mediis in tubis, ſi eatenùs tranſmiſſa locorum anguſtiis detineantur, nec perveniant ad uterum. Hujuſmodi tamen anguſtiæ etſi conceptioni præexiſtant, ovorum in teſticulis ſeu ovariis à maris genitura fœcundationi nullatenùs obſunt, ut dilucidè ex cuniculorum anatome evincitur; adeſt enim in earum tubis valvula eas occludens, & impediens ne quid ab utero ad ovarium penetrare poſſit. Sunt igitur mulierum & quadrupedum teſticuli earum ovaria, & ex eorum veſiculis ſeu ovis formari fœtum uſque adeò liquidum eſt, ut ex numero calyculorum in teſticulis ſuperſtitum, certò conjicere liceat, quot fœtus fœmella utero gerat, & quibus bipettitus eſt uterus, quot in uteri parte dextrâ, quot in ſiniſtrâ.

Ergò viventia ex ovo.

F.M.P. BIBLIOTHEQUE

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Franciſcus-Fauſtus Alliot.
M. Johannes-Baptiſta Dodart.
M. Philippus Douté.
M. Amandus Douté.
M. Franciſcus Goüel.
M. Antonius Varin.
M. Alexander-Michaël Denyau, Profeſſor Regius.
M. Claudius de Frades.
M. Ægidius le Bel, Sereniſſimæ Aurelianenſium Ducisſæ Medicus Primarius.

Proponebat Lutetiæ CLAUDIUS BOURDELIN, Silvanectinus, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1691.